

MỤC LỤC

PHẦN THỨ NHẤT: ĐẶT VẤN ĐỀ.....	1
I. Lý do chọn đề tài.....	1
II. Mục đích nghiên cứu.....	1
III.Đối tượng nghiên cứu.....	2
IV. Đối tượng thực nghiệm.....	2
V. Phạm vi nghiên cứu.....	2
PHẦN THỨ HAI: GIẢI QUYẾT VẤN ĐỀ.....	3
I. CƠ SỞ LÝ LUẬN.....	3
II.THỰC TRẠNG.....	4
1. Thuận lợi.....	4
2. Khó khăn.....	4
3,Thực trạng tại lớp.....	4
III.BIỆN PHÁP.....	5
1. Tạo môi trường làm quen chữ cái.....	5
2. Dạy trẻ làm quen chữ cái ở mọi lúc mọi nơi.....	6
3. Dạy trẻ làm quen với chữ cái trên tiết học.....	7
4. Dạy trẻ làm quen với chữ cái bằng các trò chơi.....	7
5. Lồng ghép tích hợp các môn học khác.....	8
6. Ứng dụng công nghệ thông tin vào dạy trẻ làm quen với chữ cái.....	10
7. Giáo dục cá nhân trẻ và phối kết hợp phụ huynh.....	10
PHẦN THỨ BA: KẾT LUẬN.....	12
I. KẾT QUẢ THỰC HIỆN.....	12
II. Kết luận.....	13
III. Khuyến nghị.....	14

PHẦN THỨ NHẤT : ĐẶT VẤN ĐỀ

I. LÝ DO CHỌN ĐỀ TÀI:

Bác Hồ - Vị lãnh tụ thiên tài, vị cha già kính yêu của dân tộc Việt Nam cho rằng: “Đứa trẻ hiền lành hay độc ác không phải do bản chất vốn có của trẻ mà chính là do sự giáo dục của người lớn.”

***“Hiền dữ đâu phải là tính sẵn
Phần nhiều do giáo dục mà nên”***

Thấm nhuần lời dạy của Bác, công tác giáo dục đào tạo thế hệ mầm non - những người chủ tương lai của đất nước đã, đang và sẽ là chủ trương lớn của toàn Đảng, toàn dân. Để thực hiện tốt được mục tiêu đó, đòi hỏi người giáo viên mầm non phải có tấm lòng yêu nghề mến trẻ một cách thực sự. Bằng tất cả những kiến thức, kỹ năng mình đã được đào tạo chuyên ngành, cùng với lương tâm nghề nghiệp, để đầu tư trí tuệ, công sức lên mỗi cuốn giáo trình, mỗi trang giáo án .

Là một giáo viên trực tiếp giảng dạy trong năm học vừa qua, tôi luôn tìm tòi áp dụng mọi hình thức đổi mới và nâng cao phương pháp, quá trình chăm sóc giáo dục trẻ. Đặc biệt là trong môn học làm quen với chữ cái, bởi môn học này có vai trò rất quan trọng, nó là một phương tiện hỗ trợ cho trẻ lĩnh hội kiến thức sau này.

Việc hướng dẫn cho trẻ mẫu giáo lớn 5-6 tuổi “Làm quen chữ cái” là cơ hội tốt để sớm hình thành ở trẻ những năng lực hoạt động ngôn ngữ, thái độ, phát triển trí tuệ, kỹ năng làm quen với chữ cái và đặc biệt là phát triển ngôn ngữ mạch lạc cho trẻ mẫu giáo lớn 5-6 tuổi. Chuẩn bị cho trẻ một hành trang “Tiếng việt” vững chắc để trẻ bước vào lớp 1.

II. MỤC ĐÍCH NGHIÊN CỨU:

Trong quá trình trưởng thành của một đứa trẻ, bên cạnh việc phát triển thể chất khỏe mạnh, bình thường, thì phần quan trọng không thể thiếu chính là ngôn ngữ. Ngôn ngữ là công cụ để trẻ học tập và vui chơi những hoạt động chủ yếu của trường mầm non. Ngôn ngữ được sử dụng trong tất cả các loại hình giáo dục, ở mọi nơi, mọi lúc. Như vậy, ngôn ngữ cần cho tất cả các hoạt động và ngược lại mọi hoạt động tạo cơ hội cho ngôn ngữ trẻ phát triển .

Vậy bộ môn làm quen với chữ cái là một phần, một bộ phận của việc phát triển ngôn ngữ trong chương trình chăm sóc giáo dục trẻ 5-6 tuổi, do đó làm quen với chữ cái nó có ý nghĩa quan trọng việc phát triển ngôn ngữ cho trẻ.

III. ĐỐI TƯỢNG NGHIÊN CỨU:

Một số biện pháp giúp trẻ 5-6 tuổi học tốt môn chữ cái cho trẻ mẫu giáo tại trường mầm non Thanh Xuân Trung.

IV. ĐỐI TƯỢNG THỰC NGHIỆM:

45 cháu lớp mẫu giáo lớn A4 lứa tuổi 5-6 tuổi của trường mầm non Thanh Xuân Trung.

V. PHẠM VI NGHIÊN CỨU:

Với đề tài này tôi bắt đầu nghiên cứu và thực nghiệm trong 4 tháng (bắt đầu từ tháng 9/2019 đến hết tháng 12/2019).

PHẦN THỨ HAI : GIẢI QUYẾT VẤN ĐỀ

I. CƠ SỞ LÝ LUẬN:

Như chúng ta đã biết, trẻ mẫu giáo lớn 5-6 tuổi khi bước vào trường tiểu học là một bước ngoặt lớn và khó khăn đối với trẻ. Vì ở mẫu giáo trẻ đang quen với vui chơi là hoạt động chủ đạo, nhưng khi trẻ vào tiểu học thì học tập lại là vai trò chủ đạo. Nên việc cho trẻ làm quen với chữ cái ở lớp mẫu giáo lớn không phải là đưa chương trình tiếng việt của lớp 1 vào dạy, mà ở đây trẻ mẫu giáo lớn 5-6 tuổi được sử dụng các yếu tố vui chơi và các nhiệm vụ học tập sáng tạo thông qua các hoạt động học tập. Bản thân tôi là một giáo viên được nhà trường phân công giảng dạy trẻ ở độ tuổi mẫu giáo lớn 5-6 tuổi. Qua việc trực tiếp giảng dạy, tôi nhận thấy rằng trẻ làm quen với chữ cái không phải là việc dễ làm, nó đòi hỏi người giáo viên phải kiên trì, chịu khó biết vận dụng những linh hoạt, sáng tạo trong quá trình lên lớp để trẻ lĩnh hội đầy đủ kiến thức của bộ môn chữ cái.

Trước hết làm quen với chữ cái là rèn luyện khả năng nghe, khả năng phát âm, khả năng hiểu ngôn ngữ tiếng việt. Thông qua việc làm quen với chữ cái, trẻ được cung cấp thêm vốn từ về thế giới xung quanh. Cho trẻ làm quen với chữ cái còn giúp trẻ hiểu được mối quan hệ giữa ngôn ngữ nói với ngôn ngữ viết, trẻ hiểu thế nào là đọc và viết sau này ở trường phổ thông. Thông qua việc tìm kiếm các chữ cái khác nhau ở các vị trí khác nhau của từ giúp trẻ phát triển óc quan sát, ghi nhớ có chủ định. Làm quen với chữ cái còn giáo dục tình cảm, mở rộng hiểu biết cho trẻ, chuẩn bị tích cực cho trẻ vào trường tiểu học

Thấy được tầm quan trọng của hoạt động làm quen với chữ cái, nên tôi luôn tìm tòi đưa ra những phương pháp giảng dạy sao cho lượng kiến thức trẻ tiếp thu được đạt kết quả cao, trẻ hứng thú, sôi nổi, tích hợp được nhiều nội dung vào giảng dạy để giờ học phong phú hơn, tạo sự lôi cuốn đối với trẻ và phù hợp với điều kiện trường mình đang công tác. Đối với trẻ mầm non, hoạt động làm quen với chữ cái là một trong những hoạt động quan trọng trong việc phát triển toàn diện của trẻ, nó có tầm quan trọng rất lớn trong việc phát triển vốn từ, phát triển ngôn ngữ, khả năng phát âm-đọc chuẩn chữ, tiếng mẹ đẻ, để phát triển các giác quan và hoàn thiện các nhân cách cho trẻ.

Bản thân tôi đã cố gắng thực hiện tốt chuyên đề học hỏi kinh nghiệm ở các đồng nghiệp, nghiên cứu các biện pháp hữu hiệu nhất nhằm truyền thụ đến trẻ sao cho trẻ lĩnh hội một cách nhẹ nhàng thoải mái hơn tránh được sự gò bó. Và tôi đã chọn đề tài nghiên cứu “Một số biện pháp giúp trẻ 5-6 tuổi học tốt môn chữ cái”.

SKKN: “Một số biện pháp giúp trẻ 5-6 tuổi học tốt môn chữ cái”

II. CƠ SỞ THỰC TIỄN:

1. Thuận lợi:

- Nhà trường luôn nhận được sự quan tâm của các cấp lãnh đạo, sự chỉ đạo trực tiếp về chuyên môn của Phòng giáo dục, sự ủng hộ nhiệt tình cả vật chất lẫn tinh thần của cha mẹ học sinh cho việc thực hiện tốt chuyên đề.

- Trường có đội ngũ giáo viên nhiệt tình trong công tác, yêu nghề, mến trẻ có tinh thần ham học hỏi, cầu tiến bộ, tích cực học tập để nâng cao kiến thức, kỹ năng, phương pháp cho việc làm đồ dùng đồ chơi phục vụ cho các hoạt động của cô và của trẻ trong trường

- Thường xuyên được kiến tập, dự giờ, tham quan môi trường học tập giữa các khối, lớp trong nội bộ trường cũng như ở trường bạn để học hỏi, trau dồi chuyên môn nghiệp vụ.

- Phụ huynh học sinh luôn quan tâm, hưởng ứng và ủng hộ các hoạt động của cô và trẻ.

2. Khó khăn:

- Thời gian làm việc của giáo viên mầm non là 10h/ngày nên việc học tập, nâng cao chuyên môn nghiệp vụ, làm thêm đồ dùng phục vụ bộ môn còn gặp nhiều khó khăn.

- Học sinh nhận thức còn chưa đồng đều. Một số phụ huynh chưa hợp tác với giáo viên để thực hiện chuyên đề, nóng vội trong việc dạy con, khi trẻ về nhà mà chưa biết đọc, viết chữ, hoặc chưa biết làm toán thì lo lắng một cách thái quá.

- Trường đa số là các cô giáo trẻ, nên dù rất năng động, sáng tạo nhưng lại khó trong công tác bồi dưỡng do nhận thức về nghề chưa sâu sắc.

- Đồ dùng cho bộ môn chưa phong phú, đa dạng.

3. Thực trạng tại lớp MGL A4 trường MN Thanh Xuân Trung:

Trước khi tiến hành các biện pháp giúp trẻ 5-6 tuổi học tốt môn chữ cái, tôi đã tiến hành khảo sát thực trạng 45 học sinh lớp MGL A4 với nội dung như sau:

T T	Nội dung	Tốt		Khá		Trung bình		Yếu	
		Số trẻ	Tỉ lệ %	Số trẻ	Tỉ lệ %	Số trẻ	Tỉ lệ %	Số trẻ	Tỉ lệ %
1	Trẻ nhận biết, nhớ đúng mặt chữ cái đã học			5	11,2	16	35,5	24	53,5

SKKN: “Một số biện pháp giúp trẻ 5-6 tuổi học tốt môn chữ cái”

2	Trẻ phát âm chữ cái rõ ràng chính xác.			10	22,2	18	40	17	37,8
3	Tô viết trùng khít lên chữ chấm mờ hoàn thành vở tập tô sạch sẽ.			2	4,4	10	22,2	33	73,4
4	Kỹ năng tô viết, tư thế ngồi, cách cầm bút			3	6,7	12	26,6	30	66,7

III. BIỆN PHÁP:

Trong quá trình nghiên cứu đề tài và qua thực tế của nhà trường, tôi xin đưa ra một số biện pháp sau:

Biện pháp 1: Tạo môi trường làm quen chữ cái.

Biện pháp 2: Dạy trẻ làm quen với chữ cái ở mọi lúc mọi nơi.

Biện pháp 3: Dạy trẻ làm quen với chữ cái trên tiết học.

Biện pháp 4: Dạy trẻ làm quen với chữ cái bằng các trò chơi.

Biện pháp 5: Lồng ghép tích hợp các môn học khác.

Biện pháp 6: Ứng dụng công nghệ thông tin vào dạy trẻ làm quen với chữ cái.

Biện pháp 7: Giáo dục cá nhân trẻ và phối kết hợp với phụ huynh.

Biện pháp 1: Tạo môi trường làm quen chữ cái.

Môi trường có tác dụng tốt đến quá trình giáo dục trẻ. Đặc biệt với trẻ mẫu giáo thì những gì mới lạ, đẹp mắt, hấp dẫn sẽ gây được sự chú ý của trẻ. Để trẻ được làm quen với chữ cái ở mọi góc trong và ngoài lớp, tôi luôn cố gắng tạo môi trường thật đẹp để cuốn hút trẻ. Ở lớp tôi trang trí các góc chơi bằng chính các sản phẩm của cô và trẻ.

Riêng góc học tập – sách tôi luôn dành các mảng tường mở với bài tập sáng tạo, tái tạo để cho trẻ được tự do làm các bài tập theo khả năng, sở thích của mình, tự tin phát âm, tô vẽ các chữ trẻ đã học, được ghi tên mình, vẽ các câu truyện theo trí tưởng tượng sáng tạo.

Không chỉ ở góc “Bé học chữ cái” mà xung quanh lớp tôi đều viết tiếng và từ tương ứng, như hộp đựng hoá lá, rô dựng hình . Hoặc dán xung quanh lớp các cụm từ như : Bút chì thông minh, bảng thời tiết, bé lên lớp, tên của trẻ, tất cả những cái

SKKN: “Một số biện pháp giúp trẻ 5-6 tuổi học tốt môn chữ cái”

đó đều phải vừa tầm nhìn với trẻ. Hoặc có những bức vẽ của trẻ được viết tên trẻ vào phía trái. Làm như thế trẻ được sử dụng ngay trên hoạt động làm quen chữ cái trẻ học, đến nhóm chữ cái gì tôi cho trẻ tìm xung quanh lớp nhóm chữ cái đó, phía dưới tôi đặt giá để đựng đồ dùng phục vụ môn chữ cái đồ dùng của cô và trẻ như bút chì, bút màu, vở tập tô ... Ngoài ra còn có đồ dùng phục vụ cho buổi chơi như mũ đội có gắn chữ, hoa lá, hạt hạt, chữ cái rời, các chấm tròn để trẻ ghép chữ, lô tô.

Biện pháp 2: Day trẻ làm quen với chữ cái ở mọi lúc mọi nơi.

Như chúng ta đã biết ,ở lứa tuổi mẫu giáo “ Trẻ học bằng chơi ,chơi mà học ” ghi nhớ của trẻ không chủ định ,trẻ chóng nhưng mau quên.Do đó muốn nâng cao chất lượng cho trẻ làm quen với chữ cái không dừng lại trên tiết học mà phải thường xuyên ,tranh thủ ở mọi lúc mọi nơi,các hoạt động trong ngày để cho trẻ làm quen với chữ cái một cách hợp lý .

***Cụ thể như:**

- Giờ đón trẻ :

Khi trẻ đến lớp có thể cho trẻ tìm ảnh của mình gắn đúng vào tên của mình có trong bảng “Bé đến lớp, bé ở nhà”, hoặc cho trẻ gắn ký hiệu vào bảng thời tiết:

Ví dụ : Mưa thì phải gắn chữ m, nắng thì phải gắn chữ n... Có thể cho trẻ luyện phát âm qua đọc thơ, đọc đồng dao như luyện phát âm chữ g cho trẻ đọc bài đồng dao “Gánh gánh gồng gồng”.

- Giờ hoạt động góc:

Các góc chơi đều có môi trường chữ, cô cho trẻ tự tìm hiểu như làm các bài tập gắn, viết và gài chữ theo mẫu. Như góc học tập trẻ gắn những chữ cái đã học và cùng phát âm.

- Giờ hoạt động ngoài trời:

Cô cho trẻ xếp các hạt, hạt, hòn sỏi thành các chữ đã học, hay dùng phấn viết lên sân những chữ đã học rồi cùng phát âm.

- Giờ ăn:

Khi đến giờ ăn tôi giới thiệu các món ăn và giải thích các món ăn như món cá gồm có hai chữ cái ghép lại đó là chữ c và a và dẫu sắc. Cho trẻ nhận bát, thìa ký hiệu bằng các chữ cái.

- Giờ ngủ:

Trước khi ngủ cô có thể ngâm thơ, kể chuyện cho trẻ nghe để trẻ có thể phát triển lời nói .

- Giờ hoạt động chiều:

Cô cho trẻ tô chữ in mờ, chữ in chữ rỗng và tìm cắt chữ trong hoạ báo dán thành sách làm bộ sưu tập

SKKN: “Một số biện pháp giúp trẻ 5-6 tuổi học tốt môn chữ cái”

Biện pháp 3: Dạy trẻ làm quen với chữ cái trên tiết học.

- Để tiết học làm quen với chữ cái được thành công và trẻ hiểu bài ,một yêu cầu đặt ra đối với giáo viên khi cho trẻ làm quen với chữ cái là kiến thức khi truyền thụ đến trẻ phải hết sức ngắn gọn ,dễ hiểu, tránh sự rập khuôn, luôn sáng tạo đổi mới vì thế trước khi lên lớp một tiết dạy làm quen với chữ cái tôi phải chuẩn bị đồ dùng chu đáo, nghiên cứu bài soạn kỹ lưỡng .

- Trong khi dạy muốn trẻ ghi nhớ các chữ cái được lâu hơn cô cần phải liên hệ thực tế hỏi trẻ chữ cái đó giống cái gì hay con gì hay đồ vật gì? Để phát huy tính tích cực và tư duy của trẻ. *Ví dụ:* Chữ o giống quả trứng, quả cam.

- Song song với việc làm quen với mặt chữ tôi còn phải hướng trẻ cách cầm bút đúng , cách mở sách, cách tô sao cho đúng , tô trùng khít chữ. Khi tô các con phải ngồi ngay ngắn lưng thẳng, đầu hơi cúi, cầm bút bằng tay phải bằng ba ngón tay, mở sách từ từ nhẹ nhàng không làm rách, quăn mép sách. *Ví dụ:* Tô chữ o các con đặt bút chì từ đỉnh giữa chữ o từ trái qua phải theo vệt chấm mờ thành một vòng tròn khép kín.

Biện pháp 4: Dạy trẻ làm quen với chữ cái bằng các trò chơi.

- Muốn trẻ hiểu bài nhanh nhớ lâu, thì trẻ phải được trực tiếp tham gia vào các hoạt động. Tôi đã sưu tầm, sáng tác được một số trò chơi khi cho trẻ làm quen với chữ cái để trẻ tăng hứng thú, củng cố kỹ năng cụ thể như sau:

***Trò chơi:** “Gạch chân chữ cái đã học”

- Chuẩn bị: Các hình ảnh và bài thơ ,từ dưới tranh.

- Cách chơi: Trong thời gian một bài hát đội nào gạch đúng chữ cái cô yêu cầu và gạch được nhiều chữ cái thì đội đó thắng cuộc .

***Trò chơi:** “Chọn chữ theo yêu cầu”

Cô phát âm, nói câu tạo chữ cái hay cho chữ cái nào biến mất thì trẻ phải lắng nghe hoặc quan sát để chọn chữ cái đó và phát âm.

Trò chơi này có tác dụng luyện cho trẻ sự tinh nhanh, khả năng ghi nhớ và tư duy về cấu tạo chữ để nhận chữ đúng và phát âm chuẩn.

***Trò chơi:** “ Côn trùng hái lá”

SKKN: “Một số biện pháp giúp trẻ 5-6 tuổi học tốt môn chữ cái”

- Luật chơi: Trẻ hái đúng trong vòng 3 phút, đội nào hái được nhiều chiếc lá có chữ cái là đội thắng cuộc.

- Cách chơi: Trẻ đóng vai một số côn trùng, trẻ chạy đến cây hái những chiếc lá có chữ cái theo yêu cầu của cô mang về đổ vào rổ của đội mình. Đội nào hái được nhiều hơn thì đội đó thắng cuộc.

***Trò chơi : “Câu cá”**

- Cách chơi: Trẻ dùng cần câu câu những con cá mang trên mình chữ cái. Khi câu được con cá mang chữ gì phải phát âm chữ cái đó. Nếu phát âm đúng mới được thả cá vào rổ.

Lưu ý: Việc tổ chức trò chơi làm quen với chữ cái phải theo một “chương trình” xuyên suốt. Cô giáo là người dẫn chương trình kết hợp khéo léo các trò chơi, có khoảng thời gian cho trẻ thư giãn bằng các trò chơi linh động xen kẽ để trẻ cảm thấy thoải mái và tích cực tham gia.

Bằng các trò chơi mới, trẻ sẽ hứng thú khám phá những điểm mới của bài học, tạo được sức hút mạnh mẽ của trẻ vào bài học và giúp trẻ khắc sâu trí nhớ về cấu tạo chữ được làm quen.

Cho nên với mỗi tiết dạy tôi luôn tìm tòi, sáng tạo những trò chơi mới, cách chơi mới ứng dụng với các hình thức khác nhau, thường xuyên thay đổi trò chơi để tạo sự mới lạ hứng thú với trẻ.

Biện pháp 5: Lồng ghép tích hợp các môn học khác.

Hoạt động làm quen với chữ cái tương đối khô khan so với các hoạt động khác. Vì thế để giúp trẻ hứng thú tham gia vào bài học với cô một cách tích cực, thì cô giáo phải là người xác định chủ đề, lên kế hoạch tổ chức lồng ghép tích hợp các môn học một cách hợp lý để trẻ phát huy hứng thú, khuyến khích trẻ tích cực chủ động say mê trong tiết học.

Ngoài việc dẫn dắt bằng ngôn ngữ thì sự khéo léo, linh hoạt, sáng tạo, ứng xử sư phạm của cô giáo trong một tiết dạy phải nhanh nhạy để mang lại sự chú ý cao cho trẻ. Cô giáo phải kết hợp nhuần nhuyễn các bộ môn khác vào chi tiết học làm quen chữ cái sao cho phù hợp với chủ đề.

***Tích hợp môn âm nhạc:**

Âm nhạc là món ăn tinh thần không thể thiếu được đối với trẻ, âm nhạc làm tâm hồn trẻ tươi vui rộn ràng và hứng khởi. Vì vậy tôi thường chọn những bài hát phù hợp với từng loại tiết và phù hợp từng chủ đề.

SKKN: “Một số biện pháp giúp trẻ 5-6 tuổi học tốt môn chữ cái”

Vi dụ: Nhóm chữ o-ô-ơ chủ đề “Trường mầm non” tôi cho trẻ hát và vận động bài “Vịt con học chữ”. Hay chủ đề “Động vật” cho trẻ hát bài “Tôm cá cua thi tài”.

****Tích hợp văn học:***

Để tiết học logic và xuyên suốt cả bài học, khi vào một tiết học làm quen học làm quen chữ cái tôi thường tích hợp bộ môn văn học vì nó phù hợp với bộ môn chữ cái. Khi tích hợp cô sẽ chọn một câu chuyện hay một bài thơ có các nhân vật, sự vật, con vật có tên gọi trong đó có chứa chữ cái sẽ cho trẻ làm quen.

Vi dụ: Cô kể cho trẻ nghe truyện “Sự tích hồ gươm” sau đó đưa tranh “Rùa vàng” ra cho trẻ lên rút chữ cái đã được học, cô sẽ dạy các con chữ cái v và r.

Hay cô có thể kể một câu chuyện sáng tạo để lồng ghép ví dụ chủ đề “Nghề nghiệp” cô có thể kể câu chuyện sáng tạo “Ước mơ”. Có hai anh em ước mơ, em thì lớn lên thích làm nghề “Lái tàu” Còn anh thì thích làm nghề “Chữa bệnh” và cô cho trẻ quan sát tranh 2 nghề đó gắn thẻ chữ rời và cho trẻ làm quen 2 chữ u và ư.

Và các chữ cái khác cũng vậy tôi thường sử dụng thơ ca hò vè câu đố để gây hứng thú. Thơ ca hò vè dễ nhớ, dễ đọc rất gây sự hứng thú cho trẻ như bài “Gánh gánh gồng gồng” “Rềnh rềnh ràng ràng”, “Vè con cua”, “ Cây đào”... hay một số bài thơ cô tự sáng tác.

Vi dụ: Chữ “v”

Quả gì tên gọi dịu êm

Như dòng sữa mẹ nuôi em thừa nào?

(Quả vú sữa)

**** Tích hợp bộ môn tạo hình:***

Trong mỗi tiết học của trẻ thường xen kẽ động và tĩnh, mà trong tiết học trẻ được hoạt động nhiều rồi thì bộ môn tạo hình rất phù hợp với trạng thái tĩnh. Tôi cho trẻ cắt dán tô màu chữ theo yêu cầu của cô để làm tranh dán vào góc tạo hình.

**** Tích hợp môn môi trường xung quanh.***

Một trong những bộ môn được tích hợp nhiều nhất là môn môi trường xung quanh. Mà môn chữ cái muốn cho trẻ làm quen chữ cái một cách hiệu quả phải có tranh ảnh, mô hình vật thật có chứa các chữ cái mà cô sẽ cho trẻ làm quen .

Vi dụ: Khi dạy một tiết chữ cái i-t-c, chủ đề “Động vật”. Tôi cho trẻ tìm hiểu chữ t qua từ “con tôm” trẻ được quan sát con tôm và sẽ biết thêm về đặc điểm bên ngoài của con tôm, từ đó làm tăng thêm hứng thú cho trẻ .

SKKN: “Một số biện pháp giúp trẻ 5-6 tuổi học tốt môn chữ cái”

Hoặc trò chơi “Thi gắn chữ cái”, trẻ cầm một chữ cái nào đó gắn lên hình các loại hoa quả, hay các con vật hoặc phương tiện giao thông có chứa chữ cái đó trong tên gọi, phù hợp chủ đề sẽ làm tăng thêm sự hiểu biết của trẻ. Trẻ vừa nhớ được chữ cái vừa khắc sâu được hình ảnh về thế giới xung quanh.

**** Tích hợp bộ môn làm quen với toán:***

Với trẻ, học phải đi đôi với hành và khi kết hợp lồng ghép môn toán với tiết chữ cái, tôi thường được đưa vào trò chơi như: “Thi đội nào nhanh”. Trẻ thi đua nhau gắn chữ cái, đếm số lượng và cùng kiểm tra kết quả đội nào nhiều hơn, nhiều hơn là mấy. Cô cùng trẻ đọc chữ cái và đếm xem gạch được bao nhiêu chữ cái .

Biện pháp 6: Ứng dụng công nghệ thông tin vào dạy trẻ làm quen với chữ cái

Mục đích: Trẻ được làm quen và nhận biết, phát âm các chữ cái. Được tham gia vào các trò chơi trên máy tính, như sử dụng chuột bấm chuột di chuột để chọn chữ, kết hợp với những âm thanh sống động kích thích trẻ tham gia vào hoạt động tốt nhất. Vì vậy khi tiếp cận với máy tính trẻ rất thích. Vì thế ngoài tiết dạy theo kiểu truyền thống tôi còn sử dụng máy tính để soạn giáo án điện tử để dạy trẻ. Tuy từng bài tôi có thể sử dụng phần mềm giáo án điện tử đã có sẵn. Nhưng có bài tôi không thể dùng được phần mềm có sẵn tôi soạn giáo án điện tử bằng các cách như sau:

- + Dùng máy chụp hình hoặc Scan hình ảnh từ ngoài vào dùng phần mềm Photoshop để cắt xén, chỉnh sửa.
- + Tạo hiệu ứng cho các nhân vật cử động.
- + Đi quay phim lấy những hình ảnh sống động đưa vào chương trình Powerpoint để trình chiếu.

Ví dụ: Khi dạy trẻ tiết chữ cái u,ư trong chủ đề “Nghề nghiệp”.

- Tôi lựa chọn nội dung và phương pháp, hình thức tổ chức. Sau đó kết hợp với phần mềm tin học đã được cài đặt sẵn trong máy, kết hợp khai thác tài liệu trên mạng Internet để lựa chọn hình ảnh, phong nền, kiểu chữ cho phù hợp với chủ đề và nội dung bài dạy.
- Xây dựng bài giảng điện tử bằng cách tạo ra các slide trình chiếu và kết hợp với hình ảnh, hiệu ứng âm thanh phù hợp với từng slide chiếu hình.
- Cho trẻ xem hình ảnh, chơi trò chơi tìm hình ảnh qua ô chữ để trẻ được ôn chữ cái đã học. Sau khi mở hết ô chữ thì hình ảnh xuất hiện.
- Trẻ nhận xét tranh sau đó đọc từ dưới tranh cùng cô. Trẻ được tri giác chữ cái mới bằng hiệu ứng cho chữ xuất hiện .

SKKN: “Một số biện pháp giúp trẻ 5-6 tuổi học tốt môn chữ cái”

- Phần luyện tập: Trẻ được cô giáo hướng dẫn theo nhóm sử dụng máy tính qua trò chơi, ghép nét chữ, tạo ra chữ cái và tìm chữ còn thiếu trong từ dưới tranh.

Biện pháp 7: Giáo dục cá nhân trẻ và phối kết hợp với phụ huynh

Ở lứa tuổi mẫu giáo, việc giáo dục cá nhân là rất cần thiết, có tác dụng tốt đến trẻ và đặc biệt là đối với tiết học làm quen với chữ cái. Bởi vì trẻ có thuộc chữ cái trẻ mới có thể đọc và viết. Trong quá trình dạy trẻ làm quen với chữ cái, tôi luôn tìm hiểu khả năng, đặc điểm tâm lý của từng trẻ. Từ đó xây dựng các biện pháp giáo dục cho phù hợp. Trong lớp tôi có khoản 15% số trẻ chưa mạnh dạn, tự tin vào bản thân, ít giơ tay phát biểu, nói nhỏ, trẻ thường ít cơ hội trả lời các câu hỏi của cô. Chính vì vậy tôi đã tìm ra biện pháp sau :

- Tôi thường xuyên gần gũi, quan tâm đến trẻ nhút nhát, đặc biệt trong giờ học tôi hay khen trẻ trước cả lớp mặc dù có thể cháu làm chưa đúng lắm, động viên khích lệ trẻ khi trẻ gặp khó khăn trong học tập. Bắt đầu cho trẻ trả lời những câu hỏi dễ, sau đó mức độ khó tăng dần, cho trẻ được nói nhiều hơn.

- Kết quả thu được : Trẻ mạnh dạn hơn và tích cực tham ra vào các hoạt động làm quen với chữ cái và cũng như các hoạt động khác .

Để làm tốt được công tác giảng dạy mà đặc biệt là môn học làm quen với chữ cái đạt hiệu quả cao đó là tôi luôn phối kết hợp với phụ huynh. Ngoài giờ học trên lớp, các kiến thức kỹ năng về chữ cái phải được ôn luyện ở nhà.

Vậy làm thế nào để tuyên truyền với phụ huynh một cách thuyết phục, đạt kết quả cao, phối kết hợp thật tốt? Đây cũng là vấn đề không đơn giản, trong công tác tuyên truyền với phụ huynh tôi đã thực hiện các biện pháp sau :

- Lên kế hoạch chương trình dạy, nội dung dạy dán vào bảng tuyên truyền với phụ huynh ở ngoài cửa lớp để phụ huynh theo dõi biết được tuần này học những gì.

- Hằng ngày vào lúc đón trẻ, trả trẻ tôi thường xuyên trao đổi với phụ huynh về tình hình học tập của con, con có ưu điểm, nhược điểm gì để phụ huynh nắm được. Đồng thời khuyên phụ huynh không nên nóng vội bắt ép con học chữ, ghép vần, tập viết quá sớm, vì nó gây ảnh hưởng không tốt về nhiều mặt cho trẻ.

PHẦN THỨ BA: KẾT LUẬN

I. KẾT QUẢ THỰC HIỆN:

Sau khi tiến hành các biện pháp trên ,tôi thấy các cháu lớp tôi ngày càng hứng thú, say mê học môn học làm quen với chữ cái. Khả năng nhận biết và phát âm đúng, chuẩn các chữ cái, viết đúng, ngồi đúng tư thế là khá cao. Khoảng 87% trẻ trong lớp mạnh dạn, năng động, sáng tạo và tự tin trong tiết học chữ cái nói riêng và tất cả cá môn học khác nói chung. Kết quả khảo sát cuối năm của trẻ mẫu giáo 5 – 6 tuổi lớp tôi phụ trách đạt được như sau:

T T	Nội dung	Tốt		Khá		Trung bình		Yếu	
		Số trẻ	Tỉ lệ %	Số trẻ	Tỉ lệ %	Số trẻ	Tỉ lệ %	Số trẻ	Tỉ lệ %
1	Trẻ nhận biết, nhớ đúng mặt chữ cái đã học	24	53,3	18	40	3	6,7		
2	Trẻ phát âm chữ cái rõ ràng chính xác.	27	60	16	35,5	2	4,5		
3	Tô viết trùng khít lên chữ chấm mờ hoàn thành vở tập tô sạch sẽ.	19	42,2	22	48,9	4	8,9		
4	Kỹ năng tô viết, tư thế ngồi, cách cầm bút	21	46,6	19	42,2	5	11,2		

So với kết quả khảo sát đầu năm thì tỉ lệ học sinh đạt các tiêu chí đều tăng lên, không có học sinh nào bị đánh giá yếu. Tỉ lệ học sinh đạt mức trung bình chiếm tỉ lệ nhỏ còn đa số học sinh đều đạt mức khá và tốt.

II.KẾT LUẬN:

Để tổ chức hướng dẫn trẻ làm quen với chữ cái đạt kết quả như trên trong quá trình thực hiện tôi đã rút ra được bài học kinh nghiệm như sau:

- Giáo viên phải thực sự tâm huyết với nghề, say sưa học hỏi, tìm tòi, nghiên cứu tài liệu để nắm chắc mục đích yêu cầu, nội dung nhiệm vụ của bộ môn.
- Chuẩn bị chu đáo giáo án, đồ dùng giảng dạy trước khi lên lớp.

SKKN: “Một số biện pháp giúp trẻ 5-6 tuổi học tốt môn chữ cái”

- Có tâm thế tốt trước khi lên lớp để tạo giờ học vui vẻ, thoải mái, xử lý tình huống kịp thời.
- Tạo đồ dùng phù hợp, hấp dẫn và sử dụng linh hoạt, hợp lý tạo bất ngờ, hứng thú cho trẻ.
- Lựa chọn, ứng dụng các trò chơi hay, phù hợp, hấp dẫn vào tiết học tạo hứng thú, phát huy trí thông minh cho trẻ.
- Cô giáo sử dụng ngôn ngữ sư phạm mẫu mực, phát âm, sử dụng từ ngữ chuẩn.
- Tạo môi trường chữ viết phong phú, đa dạng để kích thích trẻ làm quen với chữ cái say mê.
- Bám vào nội dung yêu cầu dạy trẻ đúng trọng tâm của bài dạy, tích hợp các môn học khác vào tiết học cách hợp lý, nhằm đem lại kết quả cao. Ngôn ngữ diễn đạt của cô ngắn gọn cụ thể, cô phát âm mẫu chính xác rõ ràng, lời giới thiệu bài, bước chuyển tiếp linh hoạt gây được sự chú ý của trẻ, và đặc biệt cô giáo phải nắm vững yêu cầu phương pháp bộ môn.
- Cần quan tâm gần gũi trẻ, khuyến khích để trẻ chủ động phát huy tính độc lập trong bộ môn và tập luyện bồi dưỡng thêm cho trẻ.
- Cho trẻ ôn luyện làm quen chữ cái ở mọi nơi, cho trẻ.
- Cần làm tốt công tác phối hợp với phụ huynh và Ban giám hiệu nhà trường hỗ trợ cơ sở vật chất.
- Không ngừng bồi dưỡng chuyên môn, nghiệp vụ để học hỏi, trau dồi kinh nghiệm với các bạn đồng nghiệp để đưa ra những hình thức tổ chức mới, sáng tạo áp dụng trong công tác chăm sóc và giảng dạy được tốt.

III. KHUYẾN NGHỊ:

Từ thực tế trên tôi có một số ý kiến đề xuất như sau:

- Sở GD&ĐT và Phòng GD&ĐT:
 - +/- Tạo điều kiện cho cán bộ giáo viên đi kiến tập, dự giờ, tham quan các trường trọng điểm để giáo viên học hỏi kinh nghiệm góp phần nâng cao chất lượng chăm sóc giáo dục trẻ.
- Nhà trường:
 - +/- Đầu tư thêm cơ sở vật chất, bổ sung các loại tài liệu để giáo viên tham khảo, nghiên cứu, tìm ra những biện pháp có hiệu quả giúp trẻ lĩnh hội kiến thức làm quen với chữ cái đạt kết quả cao nhất.
 - +/- Có nhiều hình thức tuyên truyền, tọa đàm tới phụ huynh để 100% phụ huynh cùng phối kết hợp với giáo viên đạt nhiều kết quả tốt hơn.

SKKN: “Một số biện pháp giúp trẻ 5-6 tuổi học tốt môn chữ cái”

Trên đây là một số biện pháp hữu ích nhằm giúp trẻ học tốt môn chữ cái. Tôi rất mong được sự ủng hộ của các đồng nghiệp và của các cấp lãnh đạo.

Xin chân thành cảm ơn!

Tôi cam đoan SKKN này của tôi hoàn toàn do tôi nghiên cứu và tự viết, không sao chép của ai.

Hà Nội, ngày 20 tháng 4 năm 2020

Người viết

Hồ Thùy Linh

PHỤ LỤC

Hình ảnh 1: Góc chữ cái được thể hiện nổi bật với các kiểu chữ cái khác nhau

Hình ảnh 2: Trẻ chơi tại góc chữ cái

SKKN: “Một số biện pháp giúp trẻ 5-6 tuổi học tốt môn chữ cái”

Hình ảnh 3: Trẻ in chữ cái có sẵn lên giấy

Hình ảnh 4: Tiết học làm quen với chữ cái ê ê

SKKN: “Một số biện pháp giúp trẻ 5-6 tuổi học tốt môn chữ cái”

Hình ảnh 5: Trẻ chơi trò chơi “Câu cá chữ cái”

Hình ảnh 6: Sách vải tích hợp chữ cái với bộ môn làm quen với toán

SKKN: “Một số biện pháp giúp trẻ 5-6 tuổi học tốt môn chữ cái”

PHỤ LỤC

SKKN: “Một số biện pháp giúp trẻ 5-6 tuổi học tốt môn chữ cái”

Hình ảnh 1: Góc chữ cái được thể hiện nổi bật với các kiểu chữ cái khác nhau

Hình ảnh 2: Trẻ chơi tại góc chữ cái

SKKN: “Một số biện pháp giúp trẻ 5-6 tuổi học tốt môn chữ cái”

Hình ảnh 3: Trẻ in chữ cái có sẵn lên giấy

SKKN: “Một số biện pháp giúp trẻ 5-6 tuổi học tốt môn chữ cái”

Hình ảnh 4: Tiết học làm quen với chữ cái ê ê

Hình ảnh 5: Trẻ chơi trò chơi “Câu cá chữ cái”

SKKN: “Một số biện pháp giúp trẻ 5-6 tuổi học tốt môn chữ cái”

Hình ảnh 6: Sách vải tích hợp chữ cái với bộ môn làm quen với toán